

9 ta' Marzu, 1950.

Imħallef :

I.-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Il-Qorti versus Caterina Cachia

Awtorità tal-Qorti — Disprezz — Notifika — Mara —

“Timore Riverenziale” — Apologija —

Art 996 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

Min jirrifjuta li jirċievi n-notifika ta' att gudiżzarju dirett għal hadd ieħor, meta huwa obligat jaċċetta dik in-notifika skond il-liġi, jikkostitwixxi att ta' disprezz għall-awtorità tal-Qorti.

Jekk il-persuna li tirrifjuta n-notifika tkun mara miżżewġa, ma tkunx skuzata għaliha r-raġuni illi hija rrifjutat dik in-notifika bl-ordni ta' lewġha; għaliex, ikun kemm ikun kbir il-biża' riverenzjali tal-mara lejn żewġha, dak il-biża' zejn ma jiswa quddiem l-ordnijiet leġittimi ta' l-ufficjali tal-Qorti jew tal-Pulizija.

L-iskuża li jitlob min ikun hati ta' dan id-disprezz tista' tiswa għall-mitigazzjoni tal-piena; imma l-htija tibqa' hemm.

Il-Qorti, — Rat iċ-ċertazzjoni li biha l-konvenuta giet imħattrka sabiex tgħid l-għaliex ma għandhiex tiġi dikjarata hati ta' disprezz lejn l-awtorità tal-Qorti, u għalhekk kundannata għal xi waħda mill-pieni kontemplati fl-art. 996 tal-Proċedura Ċivili, jew għal kull piena oħra applikabili għall-

każ skond il-ġi, talli hija, meta mar il-purtier Iro Vella biex jinnotifika lil Nazareno Cachia, li jiġi żewġha, bħala xhud fil-kawża "Neg. Francis J. Wisnayer pr. ét ne. vs. Neg. Joseph Falzon", irrifjutat li tirċievi l-ingunzjoni ta' l-imsemmi żewġha, non ostanti li l-imsemmi purtier fisserilha l-konsegwenzi li setgħet iġġib fuqha minhabba f'dan ir-riġut;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi mill-provi deher, għas-soddisfazzjon tal-Qorti, illi fl-4 ta' Frar 1950, meta l-purtier ta' dawn il-Qrati, Iro Vella, mar biex jinnotifika att tal-Qorti li żewġ il-konvenuta Nazareno Cachia, li dak il-hin ma kienx id-dar, hu sab hemm il-konvenuta, u din..... irrifjutat li tiegħu l-att għall-finijiet tan-notifika.....;

Illi ma hemmx bżonn jingħad li notifika ta' att ġudizzjarju tista' ssir jew personalment, meta l-persuna notifikanda tinstab, jew billi l-kopja ta' l-iskrittura tithalla f'idejn membru tal-familja jew tad-dar fid-dar fejn il-persuna notifikanda toqgħod (art. 186 Kap. 15), u li għalhekk il-purtier Vella kien ġustifikat fit-tieni okkażjoni li jinsisti li jhalli l-iskrittura f'idejn il-konvenuta fid-dar ta' żewġha;

Illi l-egħmil tal-konvenuta, li forsi seta' jkun talvolta kompatut qabel ma ġew lilha mogħtija l-ispedizzjonijiet fuq imsemmija, ma jistax isib ebda ġustifikazzjoni wara li hija għet infurmata u mwissija kemm il-darba mill-purtier u l-kuntisabbli;

Illi l-fatt li żewġha kien ordnalha li ma tiegħux attijiet tal-Qorti lanqas jista' jiskuzaha wara li għet infurmata u ammonita; għalhekk anki nies tal-levatura soċjali tal-konvenuta, kbir kemm ikun kbir il-biża' tagħhom riverenzjali lejn żwiegħom, jafu tajjeb li ebda ordni simili ma jiswa quddiem l-ordnijiet legittimi ta' l-uffiċjali tal-Qorti jew tal-Pulizija;

Illi l-att tal-konvenuta jikkostitwixxi dik il-forma ta' disprezz għall-awtorità tal-Qorti li tissejjaħ "obstruction of the process of the Court". Ma hemmx bżonn li wiegħed jirriveva kemm hu impellenti l-bżonn li l-uffiċjali tal-Qorti, li jmorru biex jeżegwixxu l-ordnijiet ta' l-awtorità ġudizzjarja, jiġu adegwament protetti. Kien ikun perikolu kbir għall-amministrazzjoni tal-ġustizzja, u fl-istess hin ingustizzja għalihom.

kieku dawn l-uffiċjali, li spiss jinstabu f'postijiet diżabitati fil-kampanja fl-eżekuzzjoni tad-doveri delikati, u forsi anki perikolużi, tagħhom, jithallew bla protezzjoni ta' l-Awtorità li għan-nom tagħha jkunu qegħdin jaġixxu;

Intqal sew fil-kawża R. v. Almon (1765) Wilm. 243:— "A Court of Justice without power to vindicate its own dignity, to enforce obedience to its mandates, to protect its officers, or to shield those who are entrusted to its care, would be an anomaly which could not be permitted to exist in any civilised community". Hemm bżonn li kulhadd jifhem tajjeb li biex jinzamm il-bwon ordni fis-soċjetà, kontra l-liġi hadd ma jista' jmur. Qal a propożitu Chief Justice Erle, Ex parte Fernandez, 1861. 30 L.J.C.P. 321, p. 332:— "There are many ways of obstructing the Court..... These powers are given to the Judges to keep the course of justice free; powers of great importance to society, for by the exercise of them law and order prevail; those who are interested in wrong are shown that the law is irresistible. It is this obstruction which is called in law contempt, and it has nothing to do with the personal feelings of the Judge; and no Judge would allow his personal feelings to have any weight in the matter.....";

Illi l-konvenuta talbet skuża. Din l-iskuża tista' timmitiga biss il-ħtija tagħha, in kwantu li hija "submits herself to the Court and does all in her power to clear her contempt" (ara "Il-Qorti vs. Darmanin", 16 ta' Jannar 1937, Qorti Kriminali). Izda l-ħtija tibqa'; għaliex l-att tal-konvenuta, wara li kienet imwissija, kien serju u deliberat (ara Oswald, On Contempt, page 8);

Illi għalhekk il-Qorti, wara li rat l-art. 996 tal-Kap. 15, tiddikjara lill-imsemmija Cachia ħatja ta' disprezz ta' l-awtorità tal-Qorti għar-raġunijiet fuq indikati; u tikkundanna għall-piena tal-multa ta' £12, tithallas żmien għoxrin gurnata mil-lum. F'każ ta' nuqqas ta' hlas fit-terminu fuq imsemmi, il-multa tiġi konvertita (art. 1001 Kap. 15 u art. 13 (3) u art. 16 (tiolet provisō) Kap. 12), fil-prigunerija għal żmien jumejn.